

M K B

T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó

*Tisztújító
küldöttközgyűlés
2003. április 12.*

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2003.

március-április

CSERNYI ÁKOS
1958—2002

1974-ben a Meteor központi csoportjában kezdte a barlangkutatót, majd 1978-ban alapító tagja a Honvéd Aurora barlangkutató szakosztálynak. Éveken keresztül részt vett az Alsó-hegyi Vecsem-forrás kutatásában, bontásában, a Meteor-barlang több napos földalatti táborában, Erdélyben a Szelek barlangja közös kutatótáborain és tagja volt a Csodavár-expedíciónak, ahol magyar barlangkutatóként elsőnek jutottunk el a végpontra. Rendszeres résztvevője volt a Morva-karszti találkozók, barlangi túráknak. Kezdetektől aktív részese az ipari alpinizmus kialakulásának. Halálával egy tapasztalt jó barátot veszítettünk el.

Bacsu Déne

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

Barlangi kiválások előadássorozat

a Szemlő-hegyi-barlang (II. Pusztaszeri út 35.) vetítőtermében

Március 10. 17⁰⁰

Kraus Sándor: Borsókövek és rokonaik

Március 24. 17⁰⁰

Takácsné Bolner Katalin—Kraus Sándor: Nem CaCO₂-anyagú kiválások

TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS

2003. április 12-én, szombaton 10 órakor

a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületének vetítőtermében (Bp. II. Pusztaszeri út 35.)

Napirend:

Elnöki megnyitó

Kitüntetések átadása

Mandátumvizsgáló és Szavazatszámiláló Bizottság megválasztása

Főtitkári beszámoló

Közhasznúsági jelentés és éves beszámoló

Felügyelő Bizottság beszámolója

Jelölőbizottság javaslata az új vezetőségre

Választás

Elnöki székfoglaló

A küldöttközgyűlés nyílt, azon valamennyi társulati tag részt vehet, de szavazati joggal csak a 2003. évi tagdíjukat is rendezett *küldöttek* rendelkeznek.

Dr. Korpás László
elnök

V. KARSZTFEJLŐDÉS KONFERENCIA

2003. március 28—29.

Szombathely, Károly Gáspár tér 4. C. épület nagy előadó

Regisztráció: március 28-án 10—13 óra között a C. ép. nagy előadó előtt.

Program

Március 28.

11⁰⁰ Tudománytörténeti alszekció (elnök: *Dr. Péntek Kálmán*)

- *Sragner Márta*: Jakucs László életútja és bibliográfiája
- *Kubassek János*: Balázs Dénes tudományos munkássága különös tekintettel a Föld karsztvidékeire és barlangjaira
- *Puskás János*: A mészko megjelenítése Varga Márton munkáiban
- *Gruber Péter*: Tájérténeti kutatások a Baradla-barlang vízgyűjtőjén
- *Dénes György*: A zomboly szavunk és elterjedési területe

12⁴⁰ Térinformatika a karszton (elnök: *Dr. Szunyogh Gábor*)

- *Egri Csaba*: A Barlangtani Osztály számítógépes nyilvántartásának bemutatása
- *Nyerges Attila*: Korszerű barlangterképezés Magyarországon
- *Telbisz Tamás*: Új eredmények a karsztos domborzat modellezésében
- *Mari László*: Felszínborítás-változás vizsgálata térinformatikai módszerekkel az Aggteleki Nemzeti Park területén

Szünet

14²⁰ Karsztvíz alszekció (elnök: *Dr. Leél-Őssy Szabolcs*)

- *Zámbó László*: A vadózus korrózió tényezőinek mennyiségi vizsgálata
- *Szöke Emília—Bárány Ilona*: Karsztvíz-vizsgálatok az Aggteleki-karszton, különös tekintettel a nehézfém szennyezésre
- *Kürti Lívia*: A karsztforrások szerepe a Délkeleti-Bükk tájfejlődésében
- *Hazslinszky Tamás—Maucha László*: Szivornyás források a Kárpát-medencében

15⁴⁰ Talaj és talajhatások a karszton alszekció (elnök: *Dr. Korpás László*)

- *Zámbó László*: A karsztkorrózió humuszsavas formával kapcsolatos vizsgálatok
- *Kaszala Rita*: Nehézfémterhelés vizsgálatok a Béke-barlang vízgyűjtőjén
- *Zseni Anikó*: Karsztos mintaterületek talajai tápanyaggazdálkodásának és nehézfém terhelésének értékelése
- *Keveiné Bárány Ilona—Botos Csaba—Bódis Katalin*: Erdőoptimalizációs vizsgálatok az Aggteleki-karszton
- *Juhász Ágoston*: A karsztok szennyeződés érzékenysége a Dunántúli-középhegységben

17²⁰ Para- és pseudokarsztok alszekció (elnök: *Dr. Schweitzer Ferenc*)

- *Nagy Balázs—Kern Zoltán—Fórisz István—Kázmér Miklós*: Barlangi jégképződmények korának és fejlődésének vizsgálata stabil izotóp- és dendrokronológiai elemzések alapján
- *Futó János*: Nemkarsztos töbrök a Déli-Bakonyban
- *Tóth Géza*: Nemkarsztos folyamatok formái a Bükk karsztján
- *Vukics Adrienn*: Oldatási folyamatok a Kőmagasi-kötenger (Káli-medence) homokkő mintáin
- *Eszterhás István*: A nemkarsztos barlangok kutatottsága Magyarországon

Március 29.

8⁰⁰ Karsztos modellek és karsztmorfológia alszekció (elnök: *Keveiné dr. Bárány Ilona*)

- *Szunyogh Gábor*: Karros felszínfejlődés matematikai modellezése
- *Péntek Kálmán*: A karsztos denudáció egy továbbfejlesztett matematikai modellje

- *Csige István*: Karsztos oldódás vizsgálata radon bomlástermékekkel
- *Veress Márton—Tóth Gábor—Czöpek István*: Falikarrok morfogenetikája dachsteini példák alapján
- *Veress Márton—Zentai Zoltán—Tóth Gábor—Czöpek István*: Karsztos felszínfejlődési típusok Diego de Almagro szigetén (Chile)
- *Apró Zoltán*: A domborzati viszonyok és az oldásos töbrök kialakulásának összefüggései
- *Korpás L.—Pálffy P.—Lantos M.—Földvári M.—Kordos L.—Krolopp E.—Stüben D.—Berner Zs.*: A budai Vár-hegy édesvízi mészkővének szedimentológiája, geokémiája, kronológiája és paleokarszt fejlődése
- *Sásdi László*: Földtani adatok a Gerecse édesvízi mészköveinek kialakulásához
- *Szenthe István*: A Kevély-hegycsoport (Üröm, Budakalász) fejlődéstörténete

11²⁰ Barlang alszekció (elnök: *Dr. Zámbo László*)

- *Schweitzer Ferenc*: A hazai barlangok kialakulási korának kérdései
- *Takácsné Bolner Katalin*: Egykori kitöltési szinteket jelző kiválások vizsgálata a Pál-völgyi-barlangban
- *Móga János*: A Baradla-barlang üledékeinek paleomágneses vizsgálata
- *Leél-Őssy Szabolcs*: A Lechuguilla-barlang (Új Mexikó) és a József-hegyi-barlang (Budapest) hasonló képződményei
- *Czöpek István—Futó János—Zentai Zoltán*: Paleokarszt jelenségek a bakonyi Ödrög-likban
- *Gruber Péter*: Feltáró kutatás és dokumentáció a Baradla-barlang és vízgyűjtője területén
- *Szenthe István*: A Baradla-barlang keletkezésének korróziós modellje
- *Baráth Balázs—Berta Norbert—Tóth Csaba*: A keveredési korrózió és barlangkialakulás kapcsolata a Sűrű-hegycsoportban

Poszter:

Nyerges Attila: Korszerű barlangtérképek hazánkban

Fotókiállítás: Balogh Ernő erdélyi képeiből

A kiállítások a C épület nagyelőadójában tekinthetők meg.

ELŐZETES A BARLANGNAPRÓL

Tájékoztatjuk a tagságot, hogy a Társulat idei Barlangnapja – a hagyományoknak megfelelően június utolsó hétvégén – **2003. június 27–29.** között **Klastrompusztán** kerül megrendezésre. Részletes program a következő Tájékoztatóban jelenik meg.

Király Gábor
BTSZ Triász Barlangkutató Csoport

KÜLFÖLDI RENDEZVÉNYEK

14. Nemzetközi Szeleológiai Kongresszus

Athen, 2005. augusztus 21–28. Előkirándulások augusztus 16-tól, utókirándulások szeptember első napjaitig.

Megkezdődtek a szervezés munkálatai, a szervezőbizottság várja a kongresszus kiemelt témáira vonatkozó javaslatokat.

Hellenic Speleological Society – 32 Sina St. GR 106 72 Athens, Greece

Fax: 003 010-364347/6; E-mail: ellspe@otenet.gr; website: www.otenet.gr/ellspe

Német Barlangfoto Találkozó „Höpho 2003”

2003. április 25—27. Römersteinhaus (Kreis Reutlingen, Sváb Alb)
 Tájékoztató: <http://members.aol.com/lindenmayr/kunst/hp2003.htm>

***

Harz Karsztzimpózium 2003

Elbingerode 2003. április 30—május 4.

A Harz térség barlangkutatásának 75. évfordulója alkalmából széles témakörű előadásprogram, barlanglátogatások, barlangi díszelőadás stb. várják a résztvevőket.

Jelentkezés: Uwe Fricke, Amtwiese 17. D-38667 Bad Harzburg

Tájékoztató: FrickeSpel@aol.com

***

Nemzetközi Karszthidrogeológiai és Ökorendszer Konferencia

Bowling Green (Kentucky, USA) 2003. június 3—8.

Tájékoztató: Laura deMott, c/o Hoffman Environmental Research Institute, Western Kentucky University, One Big Red Way, Bowling Green, Kentucky, USA

E-mail: karst2003@wku.edu

***

Francia Barlangkutató Szövetség 15. Nemzeti Találkozója

Ollioules (Var tartomány) 2003. június 7—9.

Tájékoztató: Fédération Française de Spéléologie, 130 rue Saint-Maur, F-75011 Paris; E-mail: ffs.paris@wanadoo.fr

***

23. Szlovénia, Olaszország, Ausztria közötti barátság háromszöge találkozó

Taipana (Udine-től ÉÉK-re) 2003. június 27—29.

A goriziai Centro Ricerche Carsiche „C. Seppenhofer” karsztkutató csoport megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett találkozó programján barlangtúrák (6 barlang), felszíni kirándulás a flis karsztjelenségeinek megismerésére, kerekasztal-beszélgetések (a hármashatár barlangkutatásának problémáiról és a határterület háborús barlangjainak kataszteréről), fotókiállítás, diavetítések (Vietnam, Kína barlangjairól és 3 dimenziós vetítés helyi barlangokról).

A részvételi díj (összege a *tájékoztató* címein tudható meg) tartalmaz két ebédet, egy-egy vacsorát és reggelit.

Jelentkezési űrlap a Társulat Titkárságán beszerezhető.

Tájékoztató: <http://spazioweb.inwind/Seppenhofer>; E-mail: seppenhofer@libero.it

***

II. Argentín Nemzeti Kongresszus

Tandil (Buenos Aires megye) 2003. július 13—19.

Tájékoztató: Federación Argentina de Espeleología, Mercedes T. de San Martín 752, Barrio Parque, (5613) Malargüe (Mendoza), Argentina

E-mail: ineafax@slationos.com.ar

***

Nemzetközi Barlangmentési Kongresszus (Rescono 3)

2003. július 21—27.

Tájékoztató: South Wales Caving Club, Penwyllt, Abercave, Swansea, South Wales, U.K.; E-mail: jopo@freenetname.co.uk

Salzkammergut Geológiája

Gmunden 2003. augusztus 28—31.

Kiemelt téma a geoturizmus és a geotop-védelem.

Tájékoztató: www.geol-ges.at

***

Osztrák Barlangkutató Szövetség Éves Gyűlése

Warmbad Villach 2003. augusztus 28—szeptember 1.

Tájékoztató: Verband Österreichischer Höhlenforscher, Obere Donaustrasse 97/1/61, A-1020 Wien

***

3. Barlangrégészeti és -öslénytani szimpózium

Athén 2003. október 17—19. Utókirándulás: október 20—24.

Tájékoztató: c/o Sociétés Spéléologique de Grèce, Sina 32, GR 10672 Athens, Greece; E-mail: 14ics@geol.uoa.gr**HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK**

Neked nem jelent sok munkát, rajtunk viszont – és ezzel rajtatok is – sokat segít!
Ne feledkezz meg a jövedelemadód 1 %-áról!

A Társulat adószáma:

1	9	8	1	5	8	0	2	-	2	-	4	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Támogatásodat ezúton is köszönjük.

A JELÖLŐ BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Alapszabályának 10. §. (1) szerint a Küldöttközgyűlés által választott tisztségviselők megbízatása 4 évre szól. A 15. §. (2) b) értelmében Küldöttközgyűlés kizárólagos hatásköre a Társulat elnökének, elnökségi tagjainak és tisztségviselőinek (társelnökök, titkárok), valamint a

Választmány 10 tagjának és póttagjainak, az Ellenőrző és Érem-bizottság elnökének és tagjainak megválasztása. Ennek megfelelően a 2003. évi Közgyűlésén tisztújításra kerül sor. A Jelölő Bizottság kéri a tagságot, hogy az utolsó oldalon található jelölő lista kitöltésével nyilvánítson véleményt az általa megválasztani javasolt tisztségviselőkre. Kérjük a javaslat eljuttatását legkésőbb 2003. március 17-i beérkezési határidővel a Társulat Titkárságára (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35., fax: 346-0495, E-mail: mkbt@axelero.hu).

a Jelölő Bizottság

(Hegedűs Gyula, Kiss Attila, Maucha László)

bakancs	☒	lámpa	☒
hátizsák	☒	karbidtartály	☒
hálózsák	☒	karbid	☒
sátor	☒	sisak	☒
derékalkj	☒	overall	☒
főző	☒	aláöltözés	☒
edények	☒	beülő	☒
polár	☒	maillon	☒
Gore-Tex	☒	karabinerek	☒
tájló	☒	kantár	☒
GPS	☒	Stop-csiga	☒
könyv, térkép	☒	Croll	☒
bivakos bag	☒	Poignée	☒
köteles bag	☒	lépőszár	☒
níltes bag	☒	kötél	☒
kisbag	☒	kötélvédő	☒

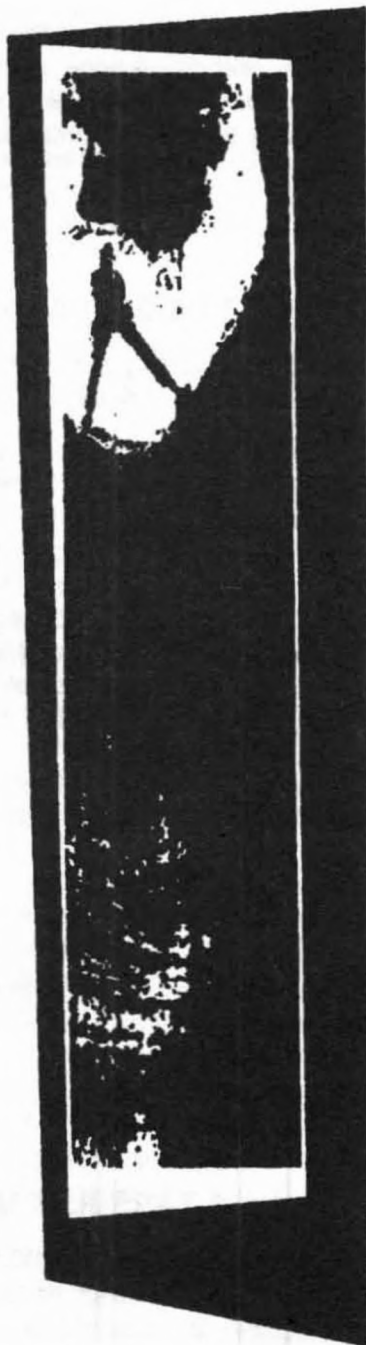

TENGERSZEM-SPORT

a Gortani-expedíció hivatalos támogatója

Budapest, VII. ker.
Dohány u. 29., Rákóczi út 32.
tel.: 322-1606, fax: 342-9551

www.tengerszem.hu

**MKBT-TAGOKNAK
7% KEDVEZMÉNY**

TÁJÉKOZTATÁS

Előre láthatóan az év második felében megkezdődik a Baradla-barlang Vörös-tói szakaszának rekonstrukciója. A munkálatok ideje alatt az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság nem ad ki engedélyt a Baradla-barlangi hosszútúrára, illetve a Retek-ág látogatására. A túrazárlet pontos időpontját később közöljük, megértéseket előre is megköszönjük.

Gruber Péter
barlangtani szakfelügyelő

A KARSZT ÉS BARLANG ALAPÍTVÁNY PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A Karszt és Barlang Alapítvány ez évben is pályázatot hirdet a hazai barlang kutatás elősegítése érdekében a 2003. évi tevékenységek támogatására.

Pályázható témakörök:

1. Tudományos kutatások
2. Hazai terepi feltáró kutatások, táborok

Pályázati feltételek:

Pályázni kizárólag a megadott úrlapon, a megkívánt mellékletek csatolásával lehet. Minden pályázathoz csatolni kell egy, a pályázandó tevékenységről szóló max. 2 oldalas összefoglalót, a költségvetést, valamint a kutatandó barlangra, ill. tevékenységre érvényes kutatási engedély másolatát.

A pályázati űrlap beszerezhető az MKBT Titkárságán személyesen, vagy postai úton, felbélyegzett válaszborték küldése esetén, valamint e-mailen keresztül Borzsák Saroltánál.

A pályázatok postára adásának határideje: **2003. április 13.**

A támogatások odaítéléséről és az összeg nagyságáról a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriuma május 15-ig dönt. A nyertesek listája az MKBT Tájékoztatóban kerül nyilvánosságra.

A pályázatokat az MKBT címére kérjük postázni (1025 Bp, Pusztaszeri út 35.).

A borítékra kérjük ráírni: „KBA Pályázat”

Érdeklődni Borzsák Saroltánál: a 275-7825-ös telefonszámon, vagy a borzsak.sari@freemail.hu e-mail címen lehet.

a Karszt és Barlang Alapítvány
Kuratóriuma

A TÁRSULAT VEZETŐ SZERVEINEK ÜLÉSEI

Elnökségi ülés határozatai: 2003. január 21.

1/2003 Állást foglalt a Karszt és Barlang 1998/99 számának megjelenésével kapcsolatban, a kiadványt támogató az Eurometro-nak, illetve Tóth Álmosnak írandó levél tartalmáról.

2/2003 Fleck Nóra ügyvezető titkár alapbérét 110.000 Ft-ban állapította meg.

3/2003 Elfogadta 4 fő új belépő tagfelvételi kérelmét.

Választmányi ülés határozatai: 2003. január 21.

1/2003 Elfogadta az előző ülés óta eltelt időszakról szóló beszámolót.

2/2003 Döntött a tisztújító küldöttközgyűlés időpontjáról, mely 2003. április 12.

3/2003 Döntött a küldöttek állításáról. Ennek értelmében minden megkezdett 10 fő után 1 fő küldött állítható. Szavazati joggal a 2003. évi tagdíjukat is rendezett küldöttek rendelkeznek.

José Ayrton Labegalini, az UIS elnöke újévi üzenettel fordult az UIS iroda tagjaihoz, szakbizottságaihoz, az UIS nemzeti delegátusaihoz és a tagországok szervezeteinek elnökeihez. A levélből a legfontosabb gondolatokat a Társulat tagságának is közreadjuk.

Kedves Barátaim a nemzetközi speleológusok családjában!

Az új esztendő jó alkalom arra, hogy reményeinket megújítsuk, terveket készítsünk. Megragadom az alkalmat, hogy néhány gondolatot repítsek a nagy család tagjaihoz.

Kívánom, hogy a világ valamennyi speleológusa és barlangkutatója csatlakozzon valamilyen csoporthoz, szervezethez, amely a nemzeti szövetségen, annak delegátusain keresztül az UIS-szel kapcsolatban áll. Az UIS támogatja a világ speleológusai és barlangkutatói közötti együttműködést, a speleológia irányainak (tudományos, technikai, kulturális, sport, szociális, gazdasági) fejlődését, a Világ Speleológiai Örökségének védelmét és kezelését, a fenntartható fejlődés figyelembevételével, mindenhol, ahol barlangok találhatóak vagy a barlangkutatók fontos szerepet játszik a fejlődésben.

Kérem a nemzeti szervezetek elnökeit, az UIS nemzeti delegátusait, szakbizottság és munkacsoport vezetőit, az UIS iroda tagjait, tevékenykedjenek az UIS-ért. Az Uniónak nemcsak az elnök és a főtitkár munkájára van szükség, hanem valamennyi előző tisztségviselő munkájára is, hiszen csak együtt tudjuk az UIS-t a nemzetközi speleológia igazi képviselőjévé formálni.

A legjobbakat kívánva az új évre

José Ayrton Labegalini, az UIS elnöke

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Mint arról a Tájékoztató előző számában hírt adtunk, 2002. december 13-án ünnepélyes keretek között adták át a MTESZ Díjakat. A díjazottak között volt dr. Fodor István, Társulatunk volt elnöke is. Az alábbiakban Mádl Ferenc példaértékű köszöntőjét és ajánlását adjuk közre, amelyben a barlangkutatók külön is kiemelt helyet kaptak.

Tisztelt Szövetség! Kedves Díjazottak!

A mérhető, számolható, egybegyűjthető jellegű ismeretek mindig segítenek jobban megismernünk az utat, rajta könnyebbé tenni lépteinket, láthatóbbá az akadályokat. A műszaki és természettudományok beavatottai és az általuk képviselt tudás kicsit olyan a társadalom számára, mint az útjelző táblák a közlekedésben. A helyes sávban tartanak, összehangolják a sokféle mozgást, és nem utolsósorban: figyelmeztetnek a döntések következményeire. Az Önök hivatásában a tudomány a mindennapi élet leggyakorlatiasabb rétegéig hatol. Benne érezzük, hogy a tudományos kuta-

tói munka, a szakmai feladatmegoldás egy-egy szakterület legmagasabb elméleti dimenzióiban mégis elsősorban magáról az emberről szól. Az ember tapasztalati, tárgyi környezetének befolyásolásáról, a fejlődésről, a fejlesztésről, a jövő esélyeiről. Elmélet és gyakorlat összehangolódásából szabadalmak, új eljárások, hasznos mérések születtek. Otthonosabbá válik a világ, szebbé és békésebbé az élet.

Egy Széchenyi Istvántól származó gondolat szerint „az egyes csak úgy lehet nyertes, ha nyertes a közösség”. A viszonylat azonban fordítva is igaz: ha a közösség valamely szellemi erőből gyarapodik, nyertessé válik, akkor illő, hogy ismerje és elismerje a forrást, amelyből gazdagodott.

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének díjai és emlékérméi immáron 3 évtizede mutatják meg nekünk azokat a reálértelmiségieket, akik kimagasló szakmai munkájukkal egy-egy területen igyekeznek „nyertessé” tenni mindannyiunkat. Hiszen legyen az akár a geofizika, a barlangkutatás, az építészet, a közútépítés vagy az elektrotechnika – a fejlődés, a több ismeret szolgálatába állított tehetség a részben is az egészet erősíti. Az élhetőbb környezetet, a gazdaságosabb felhasználást, a biztonságos mindennapot.

Ezért őszinte szívvel kívánom, hogy mind a Szövetség munkája, mind a mai napon kitüntetettek személyes példája is irányítsa újra és újra a figyelmet a megfigyelés, a megismerés, a feltérképezés, a kiszámítás, a következtetés vagyis a műszaki és természettudományok időszerű feladataira!

Mádl Ferenc
a Magyar Köztársaság elnöke

NEMZETI KEGYELETI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

A Magyar Hidrológiai Társaság javaslatára a Nemzeti Kegyeleti Bizottság a Nemzeti Sírkertbe sorolta több neves elhunyt tudós, szakember sírját. A karszt- és barlangkutatásban is érintettek közül

„A” fokozatba sorolta a Farkasréti temetőben **Vitális Sándor**,

a Fiumei úti temetőben **Horusitzky Henrik**,

„B” fokozatba sorolta a Farkasréti temetőben **Kaán Károly** és **Papp Ferenc** sírját.

Az „A” fokozat végleges besorolást, a „B” fokozat 30 éveset jelent, ami után felülvizsgálat következik.

(A Magyar Hidrológiai Társaság műsorfüzete alapján)

ELEKTRONIKUS CÍM VÁLTOZÁSA

Az mlbe.hu domain-név regisztrálásával a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület honlapjának címe február elsejétől <http://www.mlbe.hu/> lett. A honlap a cím rövid változtatásával, egyszerűen mlbe.hu begépelésével is elérhető. Ugyanekkor az Egyesület elektronikus levelezési címe is mlbe@mlbe.hu-ra változott. Minderről a honlap híroldalán (<http://www.mlbe.hu/masnak.htm>) valamivel bővebb ismertető is olvasható.

Kovács Attila
<http://kovatt.tripod.com/> kovatt@freemail.hu

IN MEMORIAM

Álmodtunk magunknak kutatóházat.

Tárgyaltunk, dolgoztunk, dolgoztunk és lett. Déli Bükk, Répáshuta, Tebe-pusztá. Nem volt nagyon nagy, palotának végképp nem mondható, de a miénk volt. Száraz és meleg, kicsi, de barátságos. 1972 óta sokszor megfordultunk itt. Mégis ennyire biztonságban, jó helyzetben nem éreztük magunkat. Volt hol megszártani vizes, agyagos ruhánkat, megfőzni a vacsorát, egy teát, leülni egy asztalhoz, ha elfáradtunk.

De valakinek ez nem tetszett, és ráküldte a vörös kakast. Hogy biztos legyen a dolog, előtte felrobbantotta.

2002. 11. 29-én meghalt egy álom. ÉLT 2 ÉVET. Béke poraira.

Hopoczky László

ÚJ FELTÁRÁS A BÜKKBENI

Karácsony-Szilveszter táján és január elején, pár napos bontással, Kiss János és Várszegi Sándor, a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület tagjai, a bükki Felsőforrás közelében található 15 m hosszúságú és 8 m mélységű Bronzika-barlang alsó végpontját átbontva, 4 szűkületen át, jelentős kiterjedésű, cseppköves járatokba jutottak. Az eddig talált, jellemzően szintes jellegű barlangszakaszok hossza kb. 250 méter. Ebben tágas járatok, kürtök, 15x25 méteres cseppköves terem, hatalmas homokszifon a Kaszaskúti-víznyelő/Lilla-barlang irányából, egykor talán a felszínre nyíló nagy terem (jelenleg ősi, nagyrészt becseppkövesedett omladékkal elzárva) stb. található.

A barlangban esély van további járatok feltárára. A kutatási engedélyt megkértük. A közeli turistaút miatti túlságosan is gyakori hívatlan látogatók és a karsztvíz közelsége miatt a barlangot lezártuk.

Kovács Attila

<http://kovatt.tripod.com/> kovatt@freemail.hu

FELHÍVÁS A FERENC BARLANGOK KUTATÁSÁBA VALÓ BEKAPCSOLÓDÁSRA

2001. őszén a Ferenc-hegy keleti felén felfedeztük a Ferenc barlangokat. Egy nagyméretű családi ház alapozó gödrében találtuk meg a tervezett ház különböző pontjain a 6 (!) egymástól független kisbarlangot. A név ideiglenes, majd ha megtaláljuk a nagy barlangot, akkor lesz a keresztelő. Az 5-ös és a 6-os barlangot összekapcsoltuk. Most a felszín (kb. 245 m tszf.) alatt kb. 35 m mélyen vagyunk. Végig egy oldásos, gömbfülkés, helyenként borsóköves járatot tisztítottunk ki, amelyben már találtunk egy kb. 20 méteres nyílt barlangi hasadékot is. A járatok összhossza itt már meghaladja a 100 métert. Mivel a helyszín kb. félúton van a Ferenc-hegyi- és a Szemlő-hegyi-barlangok közt, vélhetően még kb. 10 métert kellene lefelé bontani a nyílt járatokig. Hosszú a vödör kiadási útvonala, ezért kérünk segítséget. Ha valaki kedvet érez, hogy bekapcsolódjon a József-hegyi kutatás óta legígéretesebb budai bontásba, jelentkezzen a 30-261-66-31-es, ill. este a 214-0495-ös budapesti telefonon.

Leél-Össy Szabolcs—Adamkó Péter—Szabó Zoltán

FELHÍVÁS

Kérjük mindazokat, akik a Mátyás-hegyi-barlang feltárásával kapcsolatos történeteket, eseményeket ismernek, hogy a tárgyilagos feldolgozás érdekében juttassák el ezeket a Társulat Titkárságára.

Molnár Györgyi
Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport

INNEN-ONNAN

(A Die Höhle 2002. évi számaiból)

Franciaországban – a 2002. január 1-i összeállítás szerint – 72 barlangrendszer haladja meg az 500 m mélységet (ill. függőleges kiterjedést), s ezek közül 7 mélyebb 1000 m-nél. A 10 km-es hosszúságot 65 barlangrendszer haladja meg, a leghosszabb a Réseau Felix Trombe–Henne Morte (Pireneusok) 101 km járathosszal.

***

Az osztrák Die Höhle c. szakfolyóirat 2002. 2. számában – Dr. Hubert Trimmel professzor tollából – mintegy 1 oldalas megemlékezés jelent meg Dr. Jakucs Lászlóról.

***

A Lur-barlang peggaui bejárati előterében 1999. októberében végzett ásatások szerint a barlang Ausztria legfontosabb középső paleolit lelőhelyei közé tartozik. A neandervölgyi telephelyről 16 kvarc szerszámot és többek között rénszarvascsontot találtak, melynek kora radiokarbon-módszerrel 52 000 év.

***

Mexikó eddig megkutatott legnagyobb lávabarlangrendszere a Cueva del Ferrocarril – Colapso de la Mina — 5623 m és északi szomszédja: a Cueva de la Iglesia – Mina Superior — 5145 m.

***

Európa legmagasabban – 3482 m magasan – fekvő barlangja a Jungfrauoch-on talált és 108 m hosszán felmért Jochloch (Hágó-lyuk).

❖ ❖ ❖

LEGÚJABB

Változás a világ legmélyebb barlangjainak listáján. A franciaországi Gouffre Mirolde-ban – az eddigi végszifonon való átjutás révén – 1733 m mélységet értek el. A továbbjutást újabb szifon akadályozza.

Az élboly állása a *Höhlenkundliche Mitteilungen d. Landesverein f. Höhlenkunde in Wien und Niederösterreich 2003. februári száma alapján:*

1. Gouffre Mirolde	1733 (Franciao.)	5. Cerro	1589 (Spanyolo.)
2. Voronja	1710 (Grúzia)	6. Cehi2	1533 (Szlovénia)
3. Lamprechtsofen	1632 (Ausztria)	7. Sarma	1530 (Grúzia)
4. Gouffre Jean-Bernard	1602 (Franciao.)	8. Pantyukhin	1508 (Grúzia)

ÚJ KIADVÁNYOK

Megjelent a

Karszt és Barlang 1998/1999

évi összevont száma, melyet a tagság a 2000. évre befizetett tagdíj fejében kap meg.

A magas postaköltségek miatt kérjük a t. tagtársakat, hogy a lapot lehetőség szerint személyesen (csoportok esetében együttesen is) szíveskedjenek a Titkárságon átvenni. Kivételes esetben postai úton is eljuttatjuk.

További példányok 500 Ft-os áron megvásárolhatók a Titkárságon.

***

Adamkó Péter – Hegedűs Gyula: 118 óra a barlang fogságában

A Táltos Kiadó gondozásában megjelent különleges, izgalmas és szép könyv a 2002. január 26—31. között az esztramosi Rákóczi-barlangban zajlott mentés hiteles történetét mutatja be.

A 160 oldalas, 12 ábrával és 74 színes fényképpel illusztrált könyvben egy olyan esemény naplószerűen pontos leírását olvashatjuk el, amire napokon keresztül figyelt az egész ország, sőt sokan külföldön is. A szerzők a Magyar Barlangi Mentőszolgálat tagjai, maguk is aktív részesei, irányítói voltak az eseményeknek.

A könyv tárgyyszerűen, mérnöki pontossággal és lebilincselően izgalmasan mutatja be a mentés környezetét, az Esztramos-hegyet és környékét, röviden összefoglalja a mentés helyszínét, a Rákóczi-barlang kutatás-történetét, szól a baleset előtti történésekről, magáról a balesetről, majd részletesen elmeséli az öt napig tartó mentés eseményeit az első riasztástól a sikeres befejezésig.

Kapható a Társulat Titkárságán 1500 Ft-os kedvezményes áron (bolti ár: 1980 Ft).

***

Dénes István: Székelyföldi barlangvilág

T3 Kiadó Sepsiszentgyörgy 2002.

120 oldal, 14 színes, 24 fekete-fehér fénykép, 8 ábra, 18 barlangtérkép, 8 helyszínrajz, 3 térképmelléklet.

A székelyföldi barlangkutatás történeti adatainak és eseményeinek áttekintése után területi bontásban ismerteti a terület barlangjait, különös tekintettel a homoródalmási Orbán Balázs-barlangra és a gyergyótekerőpataki Sűgő-barlangra. Hézagpótló mű.

Kapható korlátozott számban a Társulat Titkárságán. Ára: 1400 Ft.

***

Mozsáry Gábor: Föld alatti vizek mélyén

Búvár-barlangkutató kalandozások Kárpát-medencei barlangokban

Ráció Kiadó 2002.

185 oldal, 21 színes, 42 fekete-fehér fénykép, 15 ábra és barlangtérkép.

Kapható a Társulat Titkárságán (a bolti 1900 Ft helyett) 1500 Ft-ért.

◆◆◆

Tájékoztatjuk a **Magyarország fokozottan védett barlangjai** c. könyvre előfizetőket, hogy a kiadó közlése szerint a kiadvány előreláthatólag csak március folyamán jelenik meg.

A SPELEO JUNIOR SPORTBOLT 2003. ÉVI ÁRLISTÁJA

Overall (5 féle anyagtypusból igények szerint)	8 300-tól 12 500 Ft-ig
Polár aláöltözés (műnyúl)	6 500 Ft
Angol Y-szíjjas sisak	2 500 Ft
Slószos bag	1 300 Ft
Barlangi bag zsákok (600 gr-os kamion ponyvából)	2 500 Ft-tól
Tépőzárás kötélvédő (kamion ponyvából)	500 Ft
Gumicsizma minden méretben (békebeli fekete)	2 800 Ft-tól
Pamut aláöltözés (műnyúl póló anyagból)	5 800 Ft
Önfeszítő deréköv (heveder + fémcsat)	1 000 Ft
Dúr alumínium csatok 3-4-5 cm-es hevederhez	600 Ft-tól
Pehely hálósák (komfort fokozat kb. -20 °C)	29 700 Ft
Pehelykabát (500 gr töltőszúly)	25 000 Ft
Polarkabát (200-as polar, 1-2 rétegű)	5 300 Ft-tól
Esőkabát (svéd F.O.V. márkájú lélegző anyagból)	16.400 Ft
3 LED-es izzó elektromos fejlámpákba	1 800 Ft
Sisakra rögzíthető laposelem tartó	600 Ft
12 LED-es fejlámpa (34 órás üzemiidő, akkumulátorral, töltővel, tokkal)	24 900 Ft
Fénycsőes + tartalék 6 LED-es világítással ellátott fejlámpa (tartozékokkal)	27 200 Ft
Olasz rozsdamentes csavarbiztosításos OK acél karabiner (20 KN)	1 500 Ft
Különböző típusú elemes fejlámpák	3 000 Ft-tól
Polifoam	1 200 Ft
Drótkötélhágcsó	1 500 Ft/m
Hátizsákok	6 000 Ft-tól
Barlangos pólók	600 Ft-tól
Lábszárvédő (FOV lélegző anyagból)	3 500 Ft
Ipari alpin munkaoverall	9 200 Ft
Vászonbetétes, csúszásmentes gumikesztyű (női méretben is!)	800 Ft
Zártrendszerű gázfejlesztő tartály (csapos rendszerű vízádagolóval, egy töltéssel kb. 6-8 órás üzemiidő)	9 500 Ft
14 literes két lyukú dűzni Petzl kompatibilis	600 Ft

Címünk: 1095 Budapest, Mester u. 41/A

Telefon: 06-1/216-1734

Mobil: 06-20/367-6964, 06-20/373-9418

E-mail cím: kocsis

Sporttársi üdvözlettel
Kocsis András

JELÖLŐ LISTA

Tisztség	Jelenlegi tisztségviselők	2003-ban megválasztásra javasolt tisztségviselő
Elnök	Dr. Korpás László	
Főtitkár	Börcsök Péter	
Társelnökök	Gádoros Miklós	
	Hazslinszky Tamás	
	Dr. Leél-Őssy Szabolcs	
Elnökségi tagok	Fehér Katalin	
	Hegedüs Gyula	
	Maucha László	
Titkárok	Kiss Attila	
	Lengyel János	
	Dr. Nyerges Miklós	
Felügyelő Bizottság		
elnök	Dr. Végh Zsolt	
tagok	Csepreghy Ferenc	
	Egerland Zoltán	
	Horváth Richárd	
	Papp László	
Választmányi tagok	Adamkó Péter	
	Dr. Csepregi István	
	Eszterhás István	
	Ferenczy Gergely	
	Hegedüs András	
	Dr. Lénárt László	
	Maucha Gergely	
	Szabó Zoltán	
	Szolga Ferenc	
	Takácsné Bolner Katalin	
Érembizottság		
elnök	Dr. Dénes György	
tagok	Dr. Czajlik István	
	Dr. Fodor István	
	Dr. Hevesi Attila	
	Dr. Zámbó László	

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

NYOMTATVÁNY